

THEMAFICHE: ICT

(INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY)

1 ACHTERGROND

Je kan zonder aarzelen zeggen dat we in een **digitale revolutie** zitten. Onze wereld draait op het gebruik van **computers, smartphones, gsm's, tablets...** In 2014 werden bijna 300 miljoen PC's (personal computers) (in dalende lijn) en 1,2 miljard smartphones (in stijgende lijn) verkocht. Uiteraard zijn hiervoor veel **grondstoffen** nodig en daar knelt het schoentje. Coltan en andere zeldzame aardmetalen worden voorwerp van strijd en concurrentie. Een **milieubewuste aankoop** is dus aangeraden. Gelukkig komen er alternatieven. Het Nederlandse bedrijf **Fairphone** werkt aan een gsm die gebruik maakt van conflictvrije mineralen, geproduceerd is onder goede arbeidsomstandigheden en volledig recycleerbaar is. Stuk voor stuk zaken die momenteel van de doorsnee smartphone niet gezegd kunnen worden.

Het **energieverbruik** van een computer zit vooral in de productie (83%) en niet zozeer in het gebruik (17%)! Daardoor is de computerindustrie één van de meest vervuilende industrieën wereldwijd.

Zoals wij nu omgaan met ICT-producten worden veel apparaten **geproduceerd 'om te dumpen'**. De telkens vernieuwde software houdt deze gang van zaken (én de winstmarges van bedrijven) in stand. Elk jaar wordt er meer dan 25 miljoen ton **e-afval** geproduceerd. Hierbij komen veel toxische stoffen vrij. Een afgedankte computer veroorzaakt meer vervuiling dan een afgedankte auto.

Redenen genoeg dus om duurzaam om te gaan met ICT materiaal. Naast zorgzaam omspringen met je materiaal zodat het zolang mogelijk meegaat, loont het de moeite om de mogelijkheden van de deeleconomie voor ICT-materiaal van naderbij te bekijken. Repair Cafés om smartphones en laptops te herstellen, weggeefkasten om nog functionele spullen door te geven of een tablet-o-theek op school zodat niet iedereen een eigen tablet moet kopen... Mogelijkheden genoeg!

2 ONDERZOEK & REFLECTIE

- Welke elektronische apparaten gebruik ik?
- Hoeveel apparaten staan er bij mij in huis?
- Hoe worden die apparaten gemaakt? Waar komen de materialen voor die apparaten vandaan?
- Wat doe ik met apparaten die stuk zijn?
- Hoeveel ongebruikte apparaten liggen er thuis? Wat kan ik daarmee doen?
- Hoeveel uur per dag spendeer ik aan een pc/laptop/gsm/smartphone/tablet/spelconsole... ?
- Hoe gaan mijn grootouders om met deze apparaten?

3 ACTIES

Hoe gaan wij bewust met ICT-materiaal om?

- **Het computerhoekje**: Richt een plek in op school waar leerlingen een openbare computer, tablet en/of smartphone kunnen gebruiken. Dit geeft alle leerlingen de kans hiermee te leren werken, ook zij die deze apparaten niet zelf hebben
- **De tablet-o-theek**: Een gezamenlijke aankoop van tablets kan leiden tot een uitleensysteem waarvan zowel ouders als leerlingen gebruik kunnen maken.
- **Spelletjes ruilen**: Je computerspelletje beu of uitgespeeld? Organiseer een **ruilbeurs** of een **uitleensysteem** en deel zo met je vrienden.
- **Geef je spullen weg**: Wie heeft er geen ongebruikte gsm's, gsm-laders, games, oude computers thuis liggen? Laat ze je kasten niet vullen, maar leg ze in de **weggeefkast** of geef ze rechtstreeks aan wie ze kan gebruiken.
- **Recycleren: wie zijn best doet kan het leren!**: *Urban mining*, waardoor grondstoffen worden gerecupereerd uit afgedankte toestellen, is belangrijk en zal in de toekomst nog aan belang toenemen.
- **Close the gap**: Heb je als school een grote hoeveelheid computers? *Close the gap* wil de digitale kloof met het Zuiden dicht.
- **Computerlessen voor oma en opa**: Kennis moet niet altijd van oud naar jong overgedragen worden. Vaak kunnen kinderen beter met IT-apparaten werken dan 65+'ers. Organiseer een tablet/smartphone cursus, gegeven door leerlingen, voor volwassenen!
- **Eerlijk ICT'en**: Informeer over het bestaan van eerlijke IT-spullen. Hier alvast een voorbeeld: <https://www.fairphone.com/nl/>
- **ICT-toestellen bewust gebruiken**: ICT-verslavingen vormen een toenemend probleem onder jongeren, met problemen van concentratie (bij langer durende taken) en van het geheugen als gevolg. De deelacties zijn uitermate geschikt om ook hierover met de leerlingen te praten en duidelijke afspraken met hen over het gebruik van dat soort toestellen op school te maken.